

Az Európai Unió új, digitális szolgáltatásokra vonatkozó szabályozási csomagja

Politikai megállapodás született az Európai Unió új digitális szolgáltatásokra vonatkozó szabályozási csomagjáról, melynek célja kettős. Egyfelől, a digitális tér biztonságosabbá tételét tűzi ki céljául, amelynek során a fogyasztók alapvető jogainak a védelme kiemelt jelentőséget kap, másfelől egyenlő versenyfeltételek elősegítését célozza, az innováció, növekedés, versenyképesség előmozdítása érdekében.

A szabályozási csomagot 2020. decemberében terjesztette elő az Európai Bizottság, és ehhez képest a politikai megállapodás alig több mint egy év alatt megtörtént, amely rekord gyorsaságúnak számít.

A szabályozási csomag két részből áll. Az első elem, a digitális piacokra, az úgynevezett digitális kapuörnek minősülő online vállalatokra vonatkozó szabályozás célja, hogy kiegészítve az Unió versenyjog és a tagállami versenyjog szabályait, a legnagyobb digitális cégek kapuóri szerepét szabályozza, erős teljes hatósági és bírságolási jogköröket biztosítva az Európai Bizottság számára. A jogszabály tervezet kapuörnek az olyan online platformokat, keresőprogramokat, webáruházakat, felhőszolgáltatókat, vagy más online vállalkozásokat tekint, amelyeknek a méretüknél fogva közös tulajdonságuk, hogy más vállalkozások, versenytársak, fogyasztók számára, valamely piachoz történő hozzáférést megnehezíthetik vagy ellehetetleníthetik. A digitális piacokra vonatkozó rendelet alapján az Európai Bizottság az érintett vállalkozás globális éves árbevételének a 10%-ig terjedő bírsággal sújthatja a rendelet szabályait figyelmen kívül hagyó vállalkozást, ismételt szabályszegés esetén ez a bírság a globális éves árbevétel 20%-ig terjedhet. Folyamatos szabályszegés esetén pedig ismétlődő jelleggel, az éves globális árbevétel 5%-ig terjedő bírság összegek szabhatóak ki.

A digitális szolgáltatásokra vonatkozó szabályozási csomag másik eleme, a digitális szolgáltatásokra vonatkozó rendelet, általánosabb jellegű és részletesebb szabályozást tartalmaz a biztonságos és elszámoltatható online környezet biztosítása érdekében. Ez a szabályozás általános jelleggel terjed ki az online vállalkozásokra, például az online platformokra, keresőprogramokra, webáruházakra, közösségi médiumokra, felhőszolgáltatást nyújtókra. A jogsértő áruk, szolgáltatások és internetes tartalommal szemben hatékonyabb fellépést fog biztosítani, az online platformok számára pedig az elszámoltathatóság egy magasabb mércéjét állítja. Az online platformok és keresőprogramok fel kell, hogy lépjenek a veszélyes álhírek futótűzként való terjedésével szemben és meg kell, hogy állítsák a nem biztonságos termékek terjedését a felületeiken. Az ajánlásokat megfogalmazó algoritmusok működési módszereinek tekintetében az átláthatóságot fogalmazza meg elvárásként a rendelet, továbbá szigorúbb szabályokat határoz meg a fokozottan védett személyes adatok használatán alapuló célzott hirdetések tekintetében is.

Azokra a platformokra és keresőprogramokra, amelyek a rendelet definíciója alapján nagyon nagyok minősülnek, azaz a 450 millió fogyasztót jelentő európai uniós piac több mint 10%-át elérő szolgáltatást nyújtanak, külön szabályok vonatkoznak és ezeknek a tekintetében a szabályozás az Európai Bizottság számára új, hatósági és bírságolási jogköröket is telepít. A digitális szolgáltatásokra vonatkozó rendelet alapján kiszabható bírság összege a 6%-ig terjedhet, ugyanakkor ismétlődő és súlyos szabályszegés esetén az érintett vállalkozás kitiltható a Belső Piacról.

Míg a digitális piacokra vonatkozó rendelet a hatálybalépését követő hat hónappal válik kötelezővé, addig a digitális szolgáltatásokra vonatkozó rendelet a nagyon nagy keresőprogramok és platformok vonatkozásában a hatálybalépését követő négy hónappal, míg minden más online piaci szereplőre pedig

a hatálybalépését követő 15 hónappal válik kötelezővé. Fontos hangsúlyozni, hogy mindkét szabályozás rendeletként lesz hamarosan elfogadva, azaz közvetlen hatállyal bírnak majd, közvetlenül lehet rájuk hivatkozni magánszemélyként, vállalkozásként a tagállamok bíróságai és hatóságai előtt egyaránt. Ugyancsak kiemelendő, hogy a tagállami versenyhatóságok fontos új nyomozati jogköröket kapnak a digitális piacokra vonatkozó rendelet tervezete alapján. Mindkét rendelet vonatkozik ugyanakkor mindazon online szereplőkre, akik az Európai Unió piacán, a fogyasztók számára teszik elérhetővé szolgáltatásaikat, függetlenül attól, hogy az Unión belül, vagy éppen az Unión kívül rendelkeznek székhellyel, górcső alá véve így természetesen az online piac legnagyobb, amerikai hátterű szereplőit is.